

Прописи рамазанског поста

[Српски – Serbian – صري]

Научни одсек при издавачкој кући
Медарул-ватан

Рецензија и обрада:

Милица Стојановић

Љубица Јовановић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ من أحكام صيام رمضان ﴾

« باللغة الصربية »

القسم العلمي بمدار الوطن

مراجعة:

ميليتسا ستويانوفيتس

ليوبيتسا يوفانوفيتس

2015 - 1436

IslamHouse.com

У име Бога Милостивог Самилосног

Хвала Богу, Господару светова, нека је мир и милост над последњим послаником и веровесником, Мухаммедом, над његовом породицом и пријатељима (асхабима), а затим:

Ово је кратка посланица о прописима рамазанског поста.

Текст у њој је састављен из књига и посланица наших учењака као подсетник и подршка постачима како би ову велику покорност Богу извршили на исправан начин према исламском верозаконику.

Значење поста

Пост: То је дело којим се Бог Узвишени обожава тако што се оставља све што ће покварити пост од појаве зоре па до заласка сунца.

Пост у месецу рамазану

Пост месеца рамазана је обавеза и дужност, и доказе за то узимамо из Кур'ана, суннета (Посланикове праксе) и концензуса учењака. Ко порекне његову обавезност такав је отпадник (муртедд) и неверник (кафир), од њега ће се тражити да се покаје, а ако се не покаје над њим се извршује смртна казна и то као над отпадником од вере.

Доказ из Кур'ана

Речи Бога Узвишеног: **„О верници! Прописује вам се пост, као што је прописан онима пре вас, да бисте се греха клонили, и то незнатан број дана“.** (Кур'ан, поглавље Ел-Бекара, 183 - 184)

Доказ из суннета (Посланикове праксе)

Речи Веровесника, мир над њим: **„Ислам је изграђен на пет ствари: „Сведочењу да нема истинског бога поред Аллаха (једног Бога) и да је Мухаммед Његов посланик, успостављању молитве, удељивању дела своје имовине (зеката), посту рамазана и обављању ходочашћа (хаџа)“¹.**

---

¹ Хадис бележе Бухари и Муслим.

Доказ из концензуса исламских учењака

Учењаци ове заједнице (уммета) су сагласни по питању обавезности рамазанског поста и да је он један од исламских великих начела, и да је особа која прекине један дан рамазана без разлога учинила велики грех.

Ко је обавезан да пости?

1 - Пост је обавезан сваком разумном, пунолетном муслиману који је у могућности да пости уз услов да није путник и да код себе нема препреке за пост.

2 - Неверник не треба да пости и није дужан да надокнади пост ако прихвати ислам.

3 - Малолетној особи пост није обавезан, али ће јој се наређивати пост како би се навикла на њега.

4 – Особа која болује од болести памети (лудила) није дужна да пости нити је дужност да се нахрани неко уместо ње, па макар и била одрасла особа, а попут ње је и особа непотпуне памети (ел-м'атух) која не распознаје ствари.

5 - Особа која није у могућности да пости због сталне препреке (себеба) попут старости или болести за коју не очекује оздрављење не треба да пости, али ће за сваки дан да нахрани сиромаша.

6 - Болесник чије се оздрављење очекује не треба да постити ако му пост бива тешким, али ће надокнадити након што оздрави.

7 - Трудница и дојиља. Ако им је пост тежак због трудноће или дојења или ако се боје за своје дете, прекинуће пост али ће надокнадити пропуштане дане када им пост постане лак и без страха.

8 - Особа која је присиљена да прекине пост да би спасила невиног од утапања или пожара, прекинуће пост ради тога, али ће надокнадити.

9 – Путник. Ако жели може да пости, а ако жели може и да не пости, али ће надокнадити пропуштане дане свеједно било му изненадно путовање попут путовања ради посете Кабе (обављања Умре) или стално путовање као што то раде таксисти.²

---

² Нубез фи ес-сијам - Ибн-Усејмин

10 - Жена у менструалном и послепорођајном периоду ће прекинути пост али ће надокнадити пропуштане дане, а ако би се десило да је постила, неће јој вредети.

Када је прописан пост месеца рамазана?

Рамазански пост је прописан друге године по преласку Божијег Посланика, мир над њим, из Мекке у Медину. Божији Посланик, мир над њим, је постио девет рамазана.

Пост је обавеза свим народима иако некад постоји разлика у начину и времену, као што каже Бог: **„О верници! Прописује вам се пост, као што је прописан онима пре вас, да бисте се греха клонили“**. (Кур'ан, поглавље Ел-Бекара, 183)

Рекао је Се'ид б. Џубејр: "Пост оних пре нас је био од ноћи (јацијског доба, оп. прев.) до ноћи као што је било на почетку ислама".

Како се утврђује почетак месеца рамазана?

Почетак месеца рамазана се утврђује на један од два начина:

Први: виђењем младог месеца.

Други: употпуњавању тридесет дана осмог месеца исламског календара (месец шабан).

Доказ за ова два начина је хадис Ибн-Омера, нека је Бог задовољан њим, да је Божији Веровесник, мир над њим, рекао: „**Када видите млад месец постите, а и када га видите (на крају месеца) прекините пост. А ако се нешто испречи виђењу одбројите дане месеца**“.³

Каже се: "Испречило се виђење младог месеца када га нешто прекрије попут облака или нечег другог па се не испољи и не види се".

А значење је: "Одбројите број осмог месеца исламског календара док га не употпуните тридесет дана".

---

³ Хадис бележе Бухари и Муслим.

Рекао је Ибнул-Кајјим, Бог му се смиловао: „Од упуте Посланика, мир над њим, је било да не почиње са постом рамазана осим са стварним виђењем младог месеца или са сведочењем сведока као што је постио сведочењем Ибн-Омера, нека је Бог задовољан њим, или сведочењем једног од бедуина, прихватио је њихов говор... Па ако не би било виђења или сведочења употпунио би осми месец тридесет дана, и не би постио у облачном дану (мисли се на дан сумње, оп. прев.) нити би наредио некоме да пости, него наредио би да се у таквој ситуацији употпуни месец тридесет дана“.⁴

Да ли треба прихватити астрономске прорачуне за утврђивање младог месеца или не?

Упитан је шејх Абдул-Азиз б. Баз, Бог му се смиловао: „У неким земљама муслимана се почиње са постом без праћења младог месеца, па се задовољавају са постојећим календарима који су направљени сходно астрономском прорачуну, па какав је пропис овог питања?“

---

⁴ Ибнул Кајим, књига "Задул-ме'ад"

Па је одговорио: „Божији Посланик, мир над њим, је наредио муслиманима да посте када виде млад месец као што им је наредио да прекину са постом када га виде, па ако им се нешто испречи од виђења употпуниће месец тридесет дана.

И рекао је Веровесник, мир над њим:

„Немојте постити све док не видите млад месец или употпуните број и немојте прекидати са постом све док не видите млад месец или употпуните број“.

А поуке на ову тему су многобројне и све указују на обавезу рада по виђењу младог месеца или употпуњавању броја у ситуацијама када је виђење немогуће, као што указују да није дозвољено ослонити се на астрономске прорачуне по овом питању, а Ибн-Тејмијје, Божија милост над њим, преноси концензус учењака по томе, и ово је истина у коју сумње нема.⁵

---

⁵ Пропис о посту

Обавезност одређивања (успостављања) намере поста

Обавеза (вациб) је одредити намеру поста који је строга дужност (фарз) и то пре настанка зоре. Дакле, одлука поста је услов исправности поста и том одлуком се разлучује чињење покорности Богу од обичаја.

Рекао је Веровесник, мир над њим: „**Ко не донесе одлуку поста пре зоре, такав нема поста**“.⁶

И рекао је Веровесник, мир над њим: „**Ко не означи (одреди) пост пре зоре, такав нема поста**“.⁷

А значење речи "занети" је: "одлучи".

Дакле, намера или одлука (нијјет) је обавеза и исправно је донети одлуку у било ком делу ноћи па макар пре зоре на неколико тренутака.

Одлука за свако чињење покорности Богу се чини у срцу и није дозвољено да се изговара језиком.

---

⁶ Хадис, "Сахих сунен" Еби-Давуд

⁷ Хадис, "Сахих сунен" Ен-Несаи

Рекао је шејхул-ислам (исламски учењак) Ибн-Тејмијје, Бог му се смисловао: „Свако ко зна да је сутра рамазан и жели да пости, тај је већ донео одлуку (занетио је) и тако ради огромна већина муслимана“.

Време поста

Бог Узвишени је одредио почетак и крај поста за сваки дан па каже: „**И једите и пијте све док будете могли разликовати белу нит од црне нити зоре, а потом употпуните пост, до ноћи**“ (Кур'ан, поглавље Ел-Бекара, 187)

Дакле, пост почиње са настанком (истинске) зоре, а завршава се заласком сунца истог дана. Па када се појави зора (распрострањено белило на хоризонту са стране истока) обавеза је да запости свеједно чуо особу која позива на молитву или не.

Ако зна да се позива на молитву код настанка зоре обавеза му је да напусти ствари које кваре пост чим га чује.

А ако се позив на молитву чује пре зоре, тада није обавеза запостити истог тренутка.

А ако не буде знао стање особе која позива на молитву (мујезин) или чује позив у различитим временима и не може да сам одреди настанак зоре - као што је стање у данашњим градовима због расвете и зграда - на њему је да за сваки случај ради по календару који је направљен по астрономском прорачуну уз услов непостојања грешке у њему.

А што се тиче започињања поста пре зоре на десетак минута, као што то неки раде "за сваки случај" је новотарија.⁸

Ствари које кваре пост

Рекао је шејх (учењак) Ибн-Усејмин, Бог му се смиловао: "Постач неће покварити пост ако учини нешто што квари пост у нормалним околностима али из заборавља или незнања или под присилом, јер Бог Узвишени каже: „**Господару наш, не казни нас ако заборавимо или што нехотице учинимо!**“ (Кур'ан, поглавље Ел-Бекаре, 286)

---

⁸ Из књиге "Седамдесет питања о посту".

И каже: „**Осим ако буде на то приморан, а срце му остане чврсто у вери**“. (Кур'ан, поглавље Ен-Нахл, 106)

И каже: „**Није грех ако у томе погрешите, грех је ако то намерно учините**“. (Кур'ан, поглавље Ел-Ахзаб, 5)

Па када постач поједе или попије из заборава, пост му неће бити покварен јер је заборавио.

А ако поједе или попије сматрајући да је сунце зашло или да зора још није наступила неће покварити пост јер је био у стању незнања.

А ако буде испирао уста па му уђе вода у грло без намере неће му пост бити покварен јер није имао намеру.

А ако доживи полуцију у сну пост му, исто тако, неће бити покварен, јер није имао избора."⁹

---

⁹ Преузето из брошуре "Увод у пост"

А што се тиче ствари које кваре пост, њих има осам:

Прво: Полни однос, јер када постач полно општи у дану рамазана пост ће му бити покварен и на њему је обавеза да настави са постом све до краја дана као и обавеза покајања Богу, тражења опроста и кајања над оним што је урадио.

Такође, на њему је обавеза надокнаде тог дана у ком је имао сексуални однос и уз надокнаду дужан је испунити тешки испкуп, а то је ослобађање роба, па ако не може онда ће постити два месеца узастопно, а ако ни то не може онда ће нахаранити шездесет сиромаша, за сваког сиромаша пола са'а (мера од око кило) хране народа тог места.

Зато, на разумном муслиману је обавеза да се чува свега што ће га одвести у овај огромни грех и да не следи шејтанске (ђавоље) стопе како не би упао у оно што је Бог учинио недозвољеним.

Друго: Намерно јело и пиће, свеједно било путем уста или носа, а онај ко поједе нешто намерно пост му је покварен, свеједно била храна или пиће корисна или штетна попут дувана и наргиле, и на

њему је да и даље пости до краја дана и још је дужан да се искрено покаје, као што је дужан да тражи опрост и да се каје над оним што је урадио. И на крају је још дужан да надокнади тај дан.

Треће: Излучивање сперме путем онанисања или љубавне предигре или пољупцем или загрљајем итд. А на њему је да чини као и особа која је нешто појела или попила намерно.

Четврто: Храњиве инекције које су као замена за храну, јер су оне у значењу хране и пића, а што се тиче инекција које немају особину хране такве не кваре пост, свеједно примале се у мишиће или интравенски и свеједно осетио њен укус у грлу или не.

Пето: Трансфузија крви као када човек искрвари па му се у замену да друга крв путем трансфузије.

Шесто: Излазак крви током менструације и током послепорођајног периода, јер је пост за време менструације и за време послепорођајног периода недозвољен за жену у таквом стању.

Рекао је шејхул-ислам (исламски учењак) Ибн-Тејмијје, Бог му се смисловао: „Концензусом учењака је потврђено да је менструација супротност посту, тако да (пост) није дозвољен у времену менструације и у послепорођајном периоду, а када би се десило да нека жена тако и поступи, такав пост не би био исправан“.

Седмо: Вађењем крви путем хиџаме или флеботомије или добровољног давања или ради спашавања болесника и слично томе због речи Веровесника, мир над њим: „**Покварио је пост онај који ради хиџаму и онај коме се хиџама ради**“.¹⁰

А ако крв изађе без разлога попут крварења из носа или као резултат вађења зуба и слично, тада пост неће бити покварен, јер то није хиџама нити у значењу хиџаме.

Осмо: Намерно повраћање, а повраћање је избацавање хране и пића из желуца путем уста и то намерно. Али ако га повраћање надвлада па поврати без избора, у том случају пост неће бити покварен, због речи Веровесника, мир над њим: „**Кога надвлада повраћање док пости није дужан да**

---

¹⁰ Хадис су забележили Ахмед, Ебу-Давуд, Ен-Несаи.

надокнади, а ко проузрокује повраћање нека надокнади“¹¹.

Ствари које су дозвољене у посту и које му не штете

1 - Пљувачка, јер је део текућине која настаје као резултат празног желуца, па ако је прогута нема проблема, а што се тиче густе слузи, обавеза је избацити је ван уста.

2 – Посебно дрво које служи за чишћење зуба (мисвак), јер је његово коришћење одобрено током поста и мимо поста, а и не утиче на исправност поста. Али ако приликом кориштења мисвака потече крв из десни обавеза је испљунути и не гутати.

3 - Излазак провидне, вискозне и безбојне течности из било ког разлога не квари пост.

4 - Коришћење мириса у току рамазанског дана, а што се тиче бехура (мирисни дим) није га дозвољено удисати јер има своју материју која доспева до желуца а она је дим.

---

¹¹ Хадис су забележили сабирачи збирки Сунена.

5 - Дозвољено је користити пасту за зубе уз избегавање гутања како не би доспела до желуца.

6 - Дозвољено је користити капи за очи и уши по исправнијем говору учењака. Ако осети укус капи у грлу препоручено је надпостити али није обавеза, јер око и ухо нису (нормални) улази за храну и пиће, али када су капи за нос у питању, оне нису дозвољене јер се нос сматра улазом.

7 - Дозвољено је коришћење пумпице као лек за астму.

8 - Дозвољено је коришћење сурме уз напомену да је коришћење по ноћи пуно боље за постача. Исто тако и коришћење кане од стране жене не штети посту.

9 - Вађењем мало крви ради анализе не утиче на пост.

10 - Коришћењем клистира ради потребе не утиче на пост.

11 - Окусити храну ради потребе тако што се стави на врх језика како би куварица знала да ли је храна слатка или слана уз избегавање гутања било шта од ње.

12 - Пољубац супруге не штети посту ако се може контролирати, а ако доживи оргазам, пост му је покварен.